

103621

SAMENVATTING

Klacht onvoldoende optreden tegen pestgedrag MBO

Een ouder klaagt over de wijze waarop het bestuur van de voormalige school van haar dochter, het pestgedrag van een aantal medeleerlingen ten opzichte van haar dochter, heeft afgehandeld. Het is voldoende aannemelijk geworden dat de dochter van klaagster gedurende een bepaalde periode het slachtoffer is geweest van pestgedrag door medeleerlingen. De Commissie oordeelt dat verweerder niet adequaat heeft gehandeld nu niet duidelijk is wat er gedaan is aan het oplossen en voorkomen van het pestgedrag. Voorts is klaagster niet geïnformeerd over de gevoerde gesprekken met de betrokken leerlingen en over de pogingen die verweerder heeft ondernomen om het pestgedrag te voorkomen. Aan de andere leerlingen, met name de pesters onder hen, had eenduidiger de boodschap gegeven kunnen worden dat pestgedrag door de school niet getolereerd wordt.

Verweerder heeft onvoldoende maatregelen genomen om een veilige leeromgeving voor klaagsters dochter te creëren en het pestprobleem op te lossen.

Klacht gegrond met aanbeveling aan verweerder om een pestprotocol op te stellen.

ADVIES

inzake de klacht van:

A, wonende te B, hierna te noemen klaagster
gemachtigde: mr. E.J. van Dijk

tegen

het College van Bestuur van C, gevestigd te D, hierna te noemen verweerder

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift met bijlagen van 08-10-2007, ingekomen op 09-10-2007, heeft klaagster een klacht bij de Commissie ingediend met betrekking tot de wijze waarop verweerder het pestgedrag van een aantal medeleerlingen ten opzichte van haar dochter heeft afgehandeld.

Verweerder heeft een verweerschrift met bijlagen ingediend, gedateerd 14-11-2007, ingekomen op 15-11-2007.

De mondelinge behandeling vond plaats op 10-01-2008.

Klaagster verscheen ter zitting, bijgestaan door haar gemachtigde.

Namens verweerder verschenen ter zitting E, voormalig adjunct-directeur van de vestiging F (thans leerlingbegeleider) en mr. G, juridisch adviseur van verweerder.

Klaagster heeft een pleitnotitie overgelegd.

De inhoud van voornoemde stukken geldt als hier herhaald en ingelast.

2. DE FEITEN

De dochter van klaagster, H, is per 01-08-2004 gestart met de basisvorming op de vestiging C F te B. In het schooljaar 2006-2007 was H leerlinge van klas 3E van de Basisberoepsgerichte Leerweg Landbouw Breed. Klaagster heeft op 09-12-2006 een klacht ingediend bij de vestigingsdirecteur van F. Bij brief van 25-03-2007 heeft klaagster bij de vestigingsdirecteur melding gemaakt van het nog steeds bestaande pestgedrag, van bedreigingen jegens H en van een geweldsincident op de kermis (waarvan klaagster aangifte heeft gedaan bij de politie).

De vestigingsdirecteur heeft klaagster hierop bij brief van 29-03-2007 bericht dat er inmiddels veel tijd en energie in de pestproblematiek is gestoken, dat er gesprekken hebben plaatsgevonden, en dat er afspraken zijn gemaakt, maar dat het pestgedrag nog niet volledig is uitgebannen, met name doordat "bepaalde onderlinge acties buiten het gezichtsveld van de school plaatsvinden". Op 29-03-2007 vond een overleg plaats tussen voormalig adjunct-directeur E, I, coördinator derde leerjaar, en de stichting "Echt Recht", waarbij werd afgesproken dat E samen met mevrouw J, leerplichtambtenaar, een brief zal opstellen die aan een aantal ouders zal worden gezonden met de bedoeling om tot een zogenoemde "herstelbijeenkomst" te komen. Voornoemde brief werd op 11-04-2007 aan de ouders van K, L, M, N, H en O verzonden. De beoogde bijeenkomst is niet van de grond gekomen.

Op 03-04-2007 heeft H, die hartpatiënte is, zich op advies van de huisarts ziek gemeld nadat zij de dag ervoor op school met haar hoofd tegen de kluisjes was geduwd. Vervolgens is H aangemeld bij het zogenoemde Time-out-project (TOP).

Klaagster heeft op 18-06-2007 een klacht bij verweerder ingediend met betrekking tot de wijze waarop verweerder het pestgedrag van een aantal medeleerlingen ten opzichte van haar dochter heeft afgehandeld. Klaagster heeft verweerder daarbij aansprakelijk gesteld voor de door haar en/of H geleden en de nog te lijden schade. Bij brief van 28-06-2007 heeft verweerder hierop gereageerd door aan te geven welke stappen zijn ondernomen door het personeel van F om het pestgedrag uit te bannen met als conclusie dat zijns inziens de aansprakelijkheidstelling van C ongegrond is. Bij schrijven van 12-07-2007 heeft klaagster de aansprakelijkheidstelling gehandhaafd en aangegeven dat zij zich, zo nodig, tot de Landelijke Klachtencommissie BVE zou wenden.

Op 30-08-2007 heeft verweerder hierop schriftelijk gereageerd met de mededeling dat verweerder zijn standpunt handhaafde.

Vervolgens heeft klaagster op 08-10-2007 de onderhavige klacht bij de Commissie ingediend.

Met ingang van het schooljaar 2007-2008 is H ingeschreven bij een andere school.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Visie klaagster

Klaagster is van mening dat verweerder niet, althans onvoldoende heeft opgetreden tegen het pestgedrag van een aantal leerlingen jegens haar dochter H. Verweerder heeft nagelaten adequaat op te treden tegen het pestgedrag. De school behoort een veilige plek voor een leerling te zijn en verweerder dient pesten dan ook aan te pakken. Klaagster heeft in oktober 2006 contact gezocht met de mentor van H, de heer P, omdat H vanaf het begin van het schooljaar werd gepest, vooral door haar medeleerlingen K en M. De mentor beloofde toen dit gedrag aan te pakken en deelde daarbij mee dat er over K al verschillende klachten waren binnengekomen. Klaagster heeft nadien slechts éénmaal van de mentor vernomen dat er een gesprek zou zijn geweest met de ouders van K; daarna heeft zij niets meer van hem vernomen terwijl het pesten doorging. Het pestgedrag bestond bijvoorbeeld uit het schrijven van teksten over H op het toilet, het opwachten in de fietsenstalling, spugen, slaan, schoppen, duwen, kauwgom in het haar van H smeren en haar bedreigen. Klaagster stelt dat niet blijkt dat verweerder, afgezien van het gesprek in december 2006, met K en M en/of hun ouders heeft gesproken, terwijl er voldoende redenen waren om dit wel te doen. Zo heeft klaagster, afgezien van herhaalde meldingen van pestgedrag, ook uitdraaien van MSN-contacten en een foto met teksten over H op een WC-deur in het postvakje van de mentor gelegd. Voorts verbaast het klaagster dat niemand van de directie ooit met haar of met haar echtgenoot heeft gesproken. Het was de school bekend dat H hartpatiënte is en dat overmatige inspanning en stresssituaties kunnen leiden tot een hartstilstand. Dit had tot extra zorgvuldig handelen moeten leiden. Er is echter geen dossier aangelegd, althans inzage in het dossier is door de coördinator geweigerd, en de betrokken instanties zijn te laat ingeschakeld. Klaagster heeft in december 2006 al contact gezocht met de leerplichtambtenaar en de stichting Echt Recht. De school schakelde deze stichting pas veel later in. Verweerder heeft betoogd dat H (en ook L) zelf een actieve rol heeft gespeeld. Het is juist dat H wel reageerde maar het leggen van de schuld bij twee partijen, en het mogelijk daardoor niet serieus genoeg nemen van de kwestie, geeft een eenzijdig en onjuist beeld. Ook met H zijn na de kerstvakantie geen gesprekken meer gevoerd en klaagster heeft E tot aan de zitting nooit gezien of gesproken. Inmiddels zijn ook de twee andere meisjes die werden gepest, L en O, van school. Klaagster vindt het de omgekeerde wereld. Het blijkt dat leerlingen die systematisch pesten op het F

alle vrijheid hiervoor krijgen en dat leerlingen die gepest worden uiteindelijk maar van school gaan. Ten slotte verzoekt klaagster om een vergoeding door verweerder van de schoolboeken en het busabonnement voor H. Dit zijn kosten die klaagster niet had toen H nog leerling was van het F.

Visie verweerder

Verweerder stelt dat er vanuit het verleden een vriendschappelijke relatie bestond tussen H en meerdere klasgenoten. Pas in het derde leerjaar is er ruzie ontstaan en zijn er over en weer vervelende dingen gezegd waardoor er spanning is ontstaan. Hiervan hebben de ouders van H melding gemaakt bij de mentor. Met name werden K en M genoemd als pestende leerlingen en als slachtoffers H en haar vriendin L. Verweerder vindt dit een onjuiste benadering omdat gebleken is dat ook H, al dan niet samen met L, een rol in het pesten heeft gespeeld. Verweerder stelt zich op het standpunt dat de directie en de overige medewerkers van het F, vanaf het moment waarop het hen bekend werd dat het conflict tussen een aantal leerlingen was geëscaleerd tot pestgedrag, enorm veel extra tijd en energie in de problematiek van het pesten hebben gestoken. Het volledig uitbannen van pesten is echter een utopie. In de periode oktober 2006 tot mei 2007 hebben vele gesprekken plaatsgevonden, is er uitgebreid gecorrespondeerd en zijn extern deskundigen geraadpleegd. E heeft voor de kerstvakantie een aantal gesprekken met H en L gevoerd terwijl I de gesprekken voerde met K en M. In de maanden januari en februari 2007 bleek het veel rustiger te zijn geworden. Op een gegeven moment gaven H en L aan dat zij opzagen tegen de pauzes en de confrontatie met K en M. Toen is toegezegd dat zij de pauzes in de leerlingbegeleiderskamer konden doorbrengen; hiervan hebben zij echter nauwelijks gebruik gemaakt. Ook heeft E meerdere malen verzocht om MSN-uitdraaien waaruit het pesten en de bedreigingen zouden blijken. Zij heeft deze nooit gekregen. Probleem is voorts dat veel van het pestgedrag buiten school plaatsvond. Verweerder kon bijvoorbeeld niet voorkomen dat de leerlingen in het weekend samen naar de disco gingen. De gesprekken die E heeft gevoerd, heeft zij teruggekoppeld aan I. I heeft geen gespreksverslagen gemaakt; verweerder heeft ter zitting verklaard thans het nut van verslaglegging in te zien. Terugkoppeling van deze gesprekken vanuit school naar de ouders heeft niet plaatsgevonden. Wel is voortdurend tegen H gezegd dat haar ouders altijd contact met de school konden opnemen. Dat er pas in maart 2007 een gesprek met de stichting Echt Recht plaatsvond, werd veroorzaakt door ziekte van een medewerker van de stichting. De geplande herstelbijeenkomst kon niet doorgaan omdat het belangrijk was dat alle betrokken leerlingen daarbij aanwezig zouden zijn en L dat niet wilde. K en M zijn niet aangemeld bij TOP. Daar is intern wel over gesproken maar uiteindelijk was er geen reden om deze meisjes daar te plaatsen. Ter zitting heeft verweerder desgevraagd medegedeeld dat het F (nog) geen pestprotocol kent. Wel is er uitvoerig aandacht voor (het voorkomen) van pestproblematiek op school. Het personeel van de onderbouw heeft recentelijk nog 2 dagen scholing gehad over omgaan met pesten en ook in de onderbouwlessen (klassen 1 t/m 3) wordt aandacht besteed aan de vraag hoe de school omgaat met pesten, aldus verweerder.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

De bevoegdheid en de ontvankelijkheid

C is aangesloten bij deze Commissie.

Op grond van de aan de instelling geldende klachtenregeling kunnen ouders van een (ex-)leerling een klacht bij de Commissie indienen. De klacht is tijdig ingediend nadat deze eerst aan het College van Bestuur van C was voorgelegd, te weten bij brief d.d. 18-06-2007. Nadat verweerder bij brief d.d. 30-08-2007 op de inhoud van de klacht had gereageerd, heeft klaagster haar klacht bij brief d.d. 08-10-2007 bij de Commissie ingediend. In zoverre is de Commissie bevoegd van de klacht kennis te nemen en is de klacht ontvankelijk.

De Commissie overweegt ten aanzien van de door klaagster gemaakte kosten voor schoolboeken en een busabonnement dat de Commissie niet bevoegd is een vergoeding voor geleden schade toe te kennen, zodat de Commissie zich voor dit onderdeel van de klacht onbevoegd zal verklaren.

De klacht

Uit hetgeen klaagster en verweerder aan de Commissie over en weer hebben meegedeeld, is voldoende aannemelijk geworden dat H op het F gedurende een bepaalde periode slachtoffer is geweest van pestgedrag door medeleerlingen. De vraag is thans of verweerder voldoende heeft ondernomen om dit pestgedrag te voorkomen c.q. tegen te gaan.

De Commissie constateert allereerst dat er geen pestprotocol ten grondslag ligt aan het gestelde handelen van verweerder en dat het F (nog) geen anti-pestbeleid hanteert. De Commissie acht dit niet juist. De Commissie zal verweerder, als zijnde het bevoegd gezag van de vestiging F, hierover een aanbeveling doen.

Eerst ter zitting heeft verweerder gesteld dat er na de door klaagster gegeven signalen over pestgedrag ten aanzien van H, wel degelijk gesprekken zouden zijn gevoerd met de betrokken leerlingen. Naast E, die een aantal malen met H en L heeft gesproken, zou coördinator I meerdere gesprekken hebben gevoerd met K en M. Van deze gesprekken zijn echter geen verslagen opgesteld en een verklaring van I waarin hij aangeeft deze gesprekken te hebben gevoerd, is niet door verweerder overgelegd. De Commissie twijfelt niet aan de intenties van de verweerder om de ontstane situatie tot een goede oplossing te leiden, doch op basis van de stukken en hetgeen ter zitting is verklaard, is het de Commissie niet duidelijk wat de frequentie, de inhoud en het oogmerk van deze gesprekken is geweest in het licht van het oplossen en voorkomen van het pesten van H. Daarom kan niet worden gezegd dat verweerder vanwege die beweerde gesprekken voldoende is opgetreden terzake van het pesten. Het ontstaan en voortbestaan van pestgedrag zijn groepsdynamische processen. De Commissie acht het van groot belang dat een school oog heeft voor de krachten, die binnen de gehele groep een rol spelen. Thans is evenwel niet vast te stellen of verweerder hier voldoende aandacht aan heeft besteed. In dat verband merkt de Commissie op dat het haar niet duidelijk is waarom H in TOP is geplaatst en K en M niet.

Voorts staat vast dat klaagster niet door verweerder is geïnformeerd over gevoerde gesprekken met de betrokken leerlingen en over pogingen die verweerder heeft ondernomen om het pestgedrag tegen te gaan. Dat aan H is medegedeeld dat haar ouders te allen tijde contact konden opnemen met school, acht de Commissie in dat verband onvoldoende. Ook van inhoudelijke terugkoppeling naar de overige betrokken ouders is niet gebleken. Door deze niet communicatieve opstelling van verweerder, heeft verweerder bevorderd dat klaagster en H zich door deze opstelling niet serieus genomen voelde alsmede de indruk gewekt dat de klachten gebagatelliseerd werden. Aan de andere leerlingen, met name de pesters onder hen, en hun ouders had eenduidig de boodschap gegeven kunnen worden dat pestgedrag door de school niet getolereerd wordt. Nu dit niet, althans onvoldoende, is gebeurd, concludeert de Commissie dat verweerder kansen heeft laten liggen om voor alle betrokkenen (de school, de betrokken leerlingen en hun ouders) een positief leereffect te creëren en het pestprobleem op te lossen.

De Commissie is aldus van oordeel dat verweerder in deze niet adequaat heeft gehandeld alsmede dat verweerder onvoldoende maatregelen heeft genomen om een veilige leeromgeving voor H te bieden en acht de klacht dientengevolge gegrond.

De Commissie merkt ten overvloede nog op dat verweerder in het licht van vorenstaande wellicht aanleiding ziet om klaagsters verzoek om een financiële tegemoetkoming alsnog in overweging te nemen.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen verklaart de Commissie zich onbevoegd ten aanzien van het verzoek van klaagster een vergoeding voor geleden schade uit te spreken.

Voor het overige oordeelt de Commissie de klacht gegrond.

6. AANBEVELINGEN AAN VERWEERDER

De Commissie beveelt verweerder aan te bewerkstelligen dat voor de vestiging F B een pestprotocol wordt opgesteld, waarbij gebruik gemaakt wordt van de gangbare theorieën en methodieken over pesten en waarin wordt opgenomen dat van alle in het kader van het pestprotocol gevoerde gespreken met leerlingen, ouders, personeel en derden verslaglegging plaatsvindt alsmede dat de betrokkenen voortdurend op de hoogte worden gehouden van gemaakte afspraken en relevante ontwikkelingen aangaande het (vermeende) pestgedrag.

Aldus gedaan te Utrecht op 28 februari 2008 door mr. P.H.C.M. Schoemaker, voorzitter,
mr. R. du Long en drs. H.L.H.H. Posthuma, leden, in aanwezigheid van mr. R.M. de Bekker,
secretaris.

mr. P.H.C.M. Schoemaker
voorzitter

mr. R.M. de Bekker
secretaris